

Bogen omhandler et væld af pædagogiske kompetencer, der er relevant i nutidens arbejde med børn og unge i såvel dagtilbud, skole og de supporterende funktioner. Bogen er spændende at læse samtidig med dens høje faglige indhold; dermed er den bestemt anbefalelsesværdig læsning til alle, der har med børn at gøre.

Når man læser bogen, får man inspiration til udvikling af den pædagogiske hverdagspraksis på et kontekstualiseret og børnevenligt niveau, der hægtes op på såvel de klassiske teorier som nyere forskning inden for området.

Bogens indhold er dermed værdifuld og inspirerende læsning for enhver, der ønsker at udvikle den pædagogiske praksis til børnenes fordel. Som nævnt er bogen relevant for såvel pædagoger under uddannelse, efteruddannelse samt pædagoger i arbejde, som ønsker at dygtiggøre sig og tilbyde de bedste udviklingsmuligheder til børn i dagtilbud, skole og fritidsverdenen. Bogen er også relevant for andre fagpersoner, der direkte eller indirekte arbejder med pædagogisk udvikling.

Samlet set: bogen vurderes yderst relevant. En kritisk vinkel på bogen kan være, at der er meget indhold presset ind i én bog (hvilket er en typisk tendens for en faglig lærebog af høj kvalitet, der på ambitiøs vis forsøger at favne alt relevant inden for feltet). Selvom det ikke er muligt at dække alt i kun en bog, så udgør bogen her et solidt bud på en pædagogisk lærebog, der berører de mest centrale emner, man i pædagogisk arbejde har brug for at være bekendt med.

Bogen fremsætter en ny forståelse af de pædagogiske læringsplaner og nutidens krav til det pædagogiske læringsmiljø, samt relevante bud på hvordan pædagoger i praksis kan bidrage til, at der bruges mere tid på det, der rent faktisk er vigtigt og betydningsfuldt for børns udvikling.

Der er fokus på, hvordan der i praksis udvikles fælles, samskabende processer hvor børnenes stemme får en central rolle og med inddragelse af børneperspektivet. Således klæder bogen pædagoger og andre fagpersoner på til at sikre at børnenes interesser, stemmer og perspektiv udfoldes som vigtige elementer i det pædagogiske arbejde, som har til formål på sigt at sikre børnene et aktørperspektiv og øgede deltagelsesmuligheder i deres hverdagskontekster.

Bogen berører emner inden for områderne etik, dannelse, relationer og metodologi, herunder følgende områder:

- 1: Robotalderen, nutidens online verden og nye krav til pædagogers kompetencer.
- 2: Pædagogers integritet og dømmekraft, anvendt i praksis.
- 3: Social bæredygtighed og verdensmålene – hvordan er dette relevant i pædagogisk praksis? (kriserne og den nødvendige forandring).
- 4: En balance mellem spontanitet og systematik. Plads til udviklende øjeblikke med børn, der mødes i deres interesser (det, de bliver fanget af, som derved får lov at være medbestemmende for dagsordenen, med plads til en fælles kreativ improvisation).
- 5: Emotioner, affekter, følelser og stemninger.
- 6: Digital dannelse.
- 7: Kulturmøder og den fælleskulturelle børnehave. Kultur i en globaliseret verden, med fokus på relationer.
- 8: Musik i pædagogisk arbejde og musik som fællesskab.
- 9: Æstetik i det pædagogiske arbejde. Pædagogen som kulturskaber i børnehøjde.
- 10: Vidensformer og samspil i daginstitutionsarbejde. Samarbejdets kollektive karakter.
- 11: Kreativitetens materialitet i pædagogisk arbejde. Huset er intet uden sine mursten.

- 12: Legen og det legende i bevægelse. Deltagelsens udfordringer og dilemmaer, deltagelseskompetence i børns leg og hvordan pædagoger kan hjælpe børnene i deres zone for nærmeste udvikling. Pædagogers legende kompetencer.
- 13: Mentalisering som en pædagogisk nøglekompetence
- 14: Udviklende og trygge fællesskaber, med fokus på udviklende øjeblikke der stimulerer børnene og skaber et sundt børnemiljø. Herunder tryk tilknytning i udviklende øjeblikke, og hvad der sker når orkestret er i utakt i dagtilbud.
- 15: Mentaliseringshuller. Konflikter som en del af dannelsen.
- 16: Pædagoger i skolen. Inklusion i fællesskaber og relationsarbejde i frikvarterer.
- 17: Det relationelles betydning for pædagogers faglige formåen.
- 18: Kollektiv trivsel i daginstitutionen – fra individuel trivsel til pædagogiske trivselsmiljøer.
- 19: Pædagogers kompetencer i projektorganisering af læringsmiljøer.
- 20: Digitalt deltagende og eksperimenterende pædagoger.
- 21: Børn og unge i udsatte positioner; hvad viser forskningen?
- 22: Tidlig forebyggende indsats og tværfagligt samarbejde.
- 23: Øget chancelighed for børn i udsatte positioner;
 - Risikerer børns leg at blive spændt for læringens vogn?
 - Hvordan kan legende, lærende samspil understøtte deltagelsesmuligheder for børn i udsatte positioner?
- 24: Pædagogisk inklusionskompetence;
 - En ændret forståelse af børn i vanskeligheder.
 - Inklusion handler om alle børn og unge.
 - Inklusionskompetence som individuel kompetence i et fagligt fællesskab og som et kulturelt anliggende.
- 25: Ethiske færdigheder;
 - Ethiske idealer og dilemmaer i pædagogisk praksis.
 - Kunsten at være etisk er en fælles sag.

Alle disse områder belyses på spændende og relevant vis med mange gode case eksempler. Disse eksempler illustrerer, hvordan de forskellige begreber og kompetencer sættes i spil i praksis, hvilket gør, at bogens indhold og pointer får et liv og overførbarhed til det praktiske arbejde.

Alt i alt en anbefalelsesværdig bog, om end det udtalte, latente ambitionsniveau om at kunne favne alt relevant ift. pædagogers kompetencer i kun én bog er en umulig opgave i sig selv. På trods heraf er bogen et yderst relevant bud, og det er svært at forestille sig et andet bud, som skulle være mere relevant end netop denne bog.

En kort opsummering af bogen:

Spændende, levende og interessant læsning, for alle der ønsker at tilegne sig pædagogiske kompetencer, samt understøtte pædagoger i at udvikle deres kompetencer og skabe udviklende børnefællesskaber.

Bogen klæder læseren på til at forbedre den pædagogiske praksis gennem en systematisk og praksisnær tilgang, til børnenes fordel. Bogen fremsætter ikke én enkelt tilgang, men giver inspiration til flere steder man kan vælge at starte, og hvordan man kan komme videre, skulle man blive fanget i etiske dilemmaer eller modsatrettede krav.

Af Astrid Sofia Olaussen, psykolog